

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Széki utca SIMON-ház Kunz József ur kereskedésével szemben.

HIRDET IÉNYEK.

Értesítési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap sze lemi részét illető minden közlemények sde intéendőik.

Jármentelen levelek csak ismert kszektl fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen nap on k é n t, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben bázhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre - - - - - 10 ft - kr.
Félévre - - - - - 5 ft - kr.
Negyedévre - - - - - 2 ft 50 kr.
Egy hóra - - - - - 1 ft - kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábospetitor egyseri beigtatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr
Nyilttér 4 hasábos petitorért 20 kr.

XIII. évfolyam 1886.

Debreczen Hétfő Oktober 4

194. szám.

Jókai a hadsereg szelleméről.

Jókai Mór legközelebb Kassára utazik választóit meglátogatni. Ezt megelőzőleg nyilt levelet intézett választóíhoz, melyben a politika napi eseményeit fejtegeti, s miután a bolgár esemény-krre és ezzel együtt a külügyi politikára is kiterjeszkedett, áttért a so- kat emlegetett közö hadsereg szellemére s az ennek révén üzött pártoskodásra.

A nyilt levél ez érdekes részét közöljük. Így szól Jókai:

A hatalom legfőbb tényezője, hadseregünk egységes, épen úgy mint minden más nagyhatalomnál, s e hadsereg büszkén képviseli egész monarchiánkat. E hadsereg állami létünk biztosítéka, alkotmányos szabadságunknak őre. Kell, hogy szeretettel és becsüléssel ragaszkodjunk hozzá. Mi lelkesítheti a katonát a csatatéren, ha nem az az öntudat, hogy polgártársai, a kiknek házáat, földét, családját jólétét, szabadságát, mellével és karjával védelmezi, békében nélkülöz, csatában vérzik, lemond otthonáról, a családi élet boldogságáról, a vagyon szerzéséről; hogy polgártársai ennyi áldozatot öszinte becsüléssel tisztelik meg. A hadsereg valóban a nemzetnek a gerince; ha ezt bémulás éri, a többi tagok sem tesznek szolgálatot többé.

Az egyetértést, mely népünk és hadseregünk közt fennáll, a mult hónapokban egy futó árnyék zavarta meg. Ki örült ennek jobban, mint az orosz publicisták? Azt mondják: ez főtör Oroszországra néve egy megnyert ütközetet. De mi nem veszítettük el az ütközetet. Királyunk bölcsessége vissza vitta a győzelmet, s most már az mond legokosabbat erről a tárgyról, a ki nem beszél róla többet.

Hadseregünk szelleme jó, szó sincs róla, hogy magyar nemzet ellenes volna. Nem is lehetne az, midőn majdnem felét a mi fiaink alkotják, s a tisztikarban ötezer magyarhoni dlia szolgál. A mit husz év előtt felhoztunk ellene, az rég elmúlt, átalakult, s hogy alkotmányunk biztosítéka legyen a hadsereg, az iránt a legfőbb hadur örökké emlékezetes nyilatkozványa megnyugtát mindenkit. Ot-hat, m a g á b a n áll ó e s e t, m e l y h u s z é v a l a t t e l f o r d u l t, e g y t i z e n h a t e z e r f ő r e m e n ő t i z t i k a r n a k, n e m á d j o g c i m e t a z e g é s z n a g y t e s t i l e t e g y e t e m e s s z e l l e m é n e k g y a n u s i t á s a r a.

De a hadsereg körében se tápláljanak ingerültséget nemzetünk közhangulata irányában az ellentik elpattogó hangos szavak miatt. A tettek hangosabbak. A magyar nemzet tényleg mi ident megtett és tesz ezentul is, hogy alkotmányos uton, s z a b a d a k a r a t b ó l m e g a d j a m ó d s z e r e k e t, m e l y e k a l k a l m a s a k a r r a, h o g y h a d s e r e g i n k e t a k o r i z é n y e i n e k m e g f e l e lő m a g a s l a t r a e m e l j e k: n e m f u k a r k o d t u n k a f e y v e r z e t, f o r t i c a t i ó, é l e m z é s, n y u g d i j a z á s, a s z a d o s o k l o v a g o s i t á s a, t e n g e r é s z e t i n k e r ő s i t é s e k é r d é s e i b e n, f e g y v e r b e á l l i t o t t u n k 3 0 0 e z e r h o n v e d e t, m e g s z a v a z t u n k e g y m i l l i ó n y i n é p f e l k e l é s t; n e m r i a d t u n k v i s s z a s e p é n z s e v é r á l d o z á t t ó l. E z e k t é n y e k, a m i k h a n g o s a n b e z é r n e k. S h a a t e t t e k o r o s z l á n y a i k i t u d t a k b é k ü l n i e g y m á s s a l, m o s t a s z a v a k e g e r e i v e s z i t s e n e k e b e n n ü n k e t ö s s z e?

Ha harcoképesek akarunk lenni: csináljunk békét idehaza. — Tegyük légre mindazokat a kérdéseket, melyek országunkat széttérálhatják. Ne támaszkodjunk fel most osztályok, felekezetek, nemzetiségek közötti vitákat. Igyekezünk a monarchia két felének anyagi

érdekeit kiegyezésre hozni kicsinyes velificatio nélkül. Halaszszuk boldogabb időkre sok aspiratioinkat. Mai nap „karjában él a nemzet!”

S mindenki hü fia a közös hazának, bármely nyelven beszéljen. a ki azt karjával védelmezi. Szomszédainkkal is füződjünk szorosabbra. Szüntessük meg a vámháborut Romániával, ha kell pillanatnyi áldozat árán is. Itt most magasabb érdekek forognak fenn, mint a miket tariffára lehet szedni. Csináljunk békét idehaza, s ha a világ három része felől fedttük magunkat közös érdekek szövetségével, akkor aztán jó lelkiismerettel fordulhatunk a negyedik felé: jel-szavunkat kimondva: „summi hódítás, hanem alkotmányos szabadság a balkáni tartományoknak.”

Kemény Gábor nyilt levele választóíhoz.

Kemény Gábor br. a következő nyilt levelet intézte a budapesti IX—X. kerületi választóíhoz:

Elég fontos esemény egy képviselőnek politikai pályatutásában az, hogy megszünik miniszter lenni, arra, miszerint a kellő korlátok szem előtt tartásával érintkezésbe tegye magát választóíval, és elmondja: miért lépett ki a kormányból? mit szándékozik tenni?

Az idő ósre jár. Már nem igen lehetne szabadban gyűlést tartani. Másfelől az egészségügyi viszonyok, ha nem is ijesztők, de óvatoságra intenek. Ezért a helyett, hogy élő szóval adjam meg a kellő felvilágosításokat, gyűlésben, eme nyilt levélben fogom azt tenni.

Tehát: miért léptem ki a minisztériumból? Felelet: közszolgálati viszonyok kényszerítették arra.

Mit szándékozik tenni? Felelet: megtartom az országgyűlési képviselőiséget, a mely méltóságra önk bízalma emelt és mint közkatona, tovább küzdök ugyanazon pártban, melyben eddig küzdöttem; maradok azon zászló alatt, mely mellett eddig is állottam.

Itt azon új kérdések támadhatnak: mi történt tehát velem, hogy a miniszterévről való felmentésemet kellett kérnem? és ha már kilépek a kormányból, hogy esik az, hogy ragaszkodom a párthoz, továbbra is hivatárolok a zászlóam, mely mellett voltam? maradok a zászlóam, mely mellett voltam?

Felelet: azok mindezekre. A nagy politika kérdéseit illetőleg köztem és volt kollégáim, illetőleg a miniszterelnök között nézeteltérések nem fordultak elő. Nem mondom, hogy tán egyik vagy másik részletet nem másképp óhajtottam volna, de a tényeket és eseményeket a maguk értéke szerint kell mérlegelni. A közelebről divatossá vált kifejezés szerint: nagyban és egészen egyetértettem a kormányval a fő kérdésekre néve. Nincs is mit szólnak a kiegyezési törvényekről, a dualismusról, mert hiszen ezek most a politikai vita keretén kívül állanak. — De helyeselttem például Bosznia és Herzegovina elfoglalását; s úgy tartom, — hogy annak okszerű volta mindinkább és inkább tűnik ki. — Láttam és tudom, hogy lelkiismeretes gondossággal folytattattak és folytattatnak a monarchia másik felével dualismusi és vámszerződési viszonyból folyó tárgyalások. Szükségesnek láttam új szerződésre lépni az osztr. magy. államvasutttársasággal. Helyeselttem a megtörtént vasutiállamosításokat. Előhaladásnak tekintem és eikerü hetlennek láttam a főrendiház rendezéséről szóló törvényt és szivesen járultam a népfelkelésről szóló törvény meghozatalához stb. stb. Mindezek azonban nem zárják ki, hogy a közmunka és közlekedési minisztérium hatáskörét, adminisztratív teendői módját illetőleg, valamint a vicinális vasutak irányában követendő eljárásra vonatkozólag, vagy egyes subventióált vasutakra néve felmerült kérdésekben stb. nézeteltérésekne támadhattak köztem és volt kollégáim közt. Támadtak is tényleg. Es pedig olyanok, melyeket a közlekedési minisztériumra néve elvi jelentőségűeknek tartottam. A döntés a minisztertanácsban volt a minisztertanács ellenem döntött. Ezzel meg-

volt adva számomra a „kötött marsruta”, melyen haladnom kellett.

Azt nem lehet követelni egy ünérzetes minisztertel sem, hogy minisztertanácsi határozat folytán tegyen oly elvi fontossággal bíró intézkedéseket, melyeket hibásaknak vél: nem lehet követelni, hogy mellőzzön oly lépéseket, melyeket fontosaknak és hasznosaknak hisz; és nem lehet azt követelni, hogy meggyőződése szerint nem helyes eljárás mellett, hordozza a felelősséget. Nálam mindezek felmerültek: ezekért kellett távozzom.

Azt hiszem: az ut, melyet követtem egyenes és természetes. A mely miniszter kisebbségben marad: távozik, jön más, Minisztert mindig lehet találni. A homogenebb ellemmel való kiegészítés a közszolgálat megfelelőbb voltát vonja maga után.

Való ez, hogy már ezelőtt másfél évvel is beszéltem visszalépésemről és első sorban meg óngált egészségemet hoztam f. l. Amint, hogy azon időben sok apró gyöngölkéddéssel bajlódtam. — Helyzetem azonban már akkor is, sőt ezelőtt is, igen kellemetlen volt; és ezt sem titkoltam már akkor sem.

A jelenlegi nehéz viszonyok között igen komoly okok nélkül a kormányból kilépni indokolatlannak tartanám. Akkor megmaradtam; azután jövén a súlyosabb érvek: most már nem tud am megmaradni.

Kiléptem tehát a kormányból; de megmaradok a kormánypárt egyszerű tagjának; elfogadom Tisza Kálmánnak politikai vezér-ségét,

Merültek ugyanis fel köztem és volt kollégáim közt oly nézeteltérések, melyeket a közmunka és közlekedési minisztériumra vonatkozólag fontosaknak és elvi jelentőségűeknek tartok; és igen nagy bízhatósággal pártom, a kormányban többségben levő felfogásnak megfelelőleg, éppen azért fog tenni olyan lépéseket is, melyeket nem helyeslek, sőt talán már voltak is ilyen lépései; mindezek mellett is felfogásában közelebb állok a kormánypárthoz, mint másokhoz.

Mindenki tudja, hogy az nem lehet, hogy bármely párt minden tagjának minden kérdésben teljesen megegyező legyen felfogása. Önálló, független embereknek önálló, független nézetei vannak. A pártéletnek alapfeltétele az egymással kialakulás, a compromittálás. Az ember azok politikai köréhez, társaságához csatlakozik, akikkel nagyobb száma és nagyobb fontossága kérdésekben van egyező nézeten.

A pártok léte pedig a parlamenti kormányzatnak egyik alapfeltétele. Aki pártoknál kívül áll, ha szabad azt a nem ismeretlen kifejezést használnom „ex lex” állapotban van. A „passer solitarius” szerepének követése számomra néha kellemes, de a passer solitariusk nem a gyakorlati politikai mezéjére való. Tehát: párthoz akarok tartozni; és miután minden nézeteltérések mellett is közelebb állok felfogásommal a kormánypárthoz: abban maradok; annak keretében fogom megkísérteni. (Külömben is: bármely párthoz tartozás egy csoport baráti és magán köteleket teremt.

Nem helyes azokat, ha csak kényszerítő ok nincs rá, könnyedén feláldozni. E gyarló világban vajmi könnyű azokat szét-tépni; vajmi nehéz valódiakat találni. Nem tagadom: m lékezen ennek is volt befolyása magam tartására.

Es, elfogadom politikai vezéremnek Tisza Kálmánt. Lehet pedig, hogy én őt nem tekintem egy nagy organisáló vagy egy nagy adminisztráló szellemnek; de mind-enegetre tartom kitünő debatternek, rendkívül ügyes partvezérnek. Már pedig ezen tulajdonságok mindenütt kelendők és számára bármely küllállamban jelentékeny állást biztosíthatnának; nálunk pedig megbecsülhetlenek. Ki tudná a kormánypártot oly vasmarokkal ösz-szetartani, mint ő? Lehet, hogy a régi megye szavait és képt használjam, hogy „léczkirály” sohasem, de néha „golyakirály”; nekünk azonban, kik kissé heves vértiek vagyunk, nekünk éppen ilyen politikai vezér való. A gyakran heves és tulradó és nem mindig sima, a néha eloquens, nem egyszer leleményes támadásokkal szemben, küzdelem-re mindig kész, higgadt nyugodt felfogásával, rögtöni magafeltalálásával hiveit nem csak materiális (számszerű), hanem morális győzelemre is vezeti. Eddig ezért eredményei azon feltevése jogosítanak, hogy hasonló sikerrel fog tovább is működni. Már a sok kormányvalóságot is hátrányosnak tar-

tom a közügyre néve: a szabadelvű, vagy ha jobban tetszik: a kormánypártnak felhomasát pedig az országra néve egyenesen végeztesnek itélem.

Az ujonnan belépő miniszter, ha még oly tájékozott is elméletben a tárczája keretébe eső kérdések felől, lehetetlen, hogy tájékozva legyen afelől: minő jelentést tett x vagy y. valamely belviz-szabályozásra alakult társaságot illetőleg, amely pedig teheti talán egyedül megérhetővé más érdekelte társulatok vagy törvényhatóságok bekövetkezett fellépését, emiből lehet egy cause celébre fejlődött ki; nem tudhatja, hogy x. y. és nem tudom hány más személy (hivatalnok) hol működik, a melyiknek szava mennyi nyomatékkaal bír stb. Legalább kell rá egy esztendő, ha nem több, míg a személyeket és függőben levő kérdéseket a miniszter megismeri. Ezért minden miniszterváltás és pedig annyival inkább, ha a miniszter önálló fej, munkás férfi, bizonyos adminisztratív zökögést okoz. Ezen nagyjából lehet segítni azzal, ha rendes mindennapi adminisztratio egészen elkülönítetik a politikai kérdésektől és a törvényhozási actiótól. Ez lehetséges, de ettől mi még igen messze vagyunk; mert arra a maga rendes medrében teljesen kiképzett közigazgatás kell; mi edig annak mezején, az újabb viszonyokhoz alkalmazva, csak ujonczok vagyunk.

Mi nem vagyunk nagy ország, nemzetünk viszonyosan nem számos, geograiai helyzetünk több száz éves tapasztalatot igényel, igen kedvezőtlen: nekünk kétszeresen kell kerülnünk minden, habár futólagos rázkódást, nekünk nem szabad próbálgatni. Nekünk jobbak a mediocris miniszterek, mint jeles emberek gyakori helyesrével. Nézzük csak, mennyire szárnyát szegi, különösen a külpolitikai kérdésekben, Franciaország és Anglia hatalmának a gyakori kormányváltás. A külpolitika és vámszövetségek kérdései pedig gyakran a legóriásibb hatású vannak az egyes országok beléletére, jólétére.

Tisza Kálmán tizenegy és fél év óta lelke a magyar kormányznak. Történt ugyan ezen idő alatt miniszterelnökség sok; történt változás még a miniszterelnökségben is: mert tudvalevőleg előbb Ti za Kálmán csak belügyminiszter volt; de maga a kormányt vezérlő szellem körülbelül ugyanaz maradt.

Miután azt hiszem, hogy a jelenlegi kormány párt a Tisza vezetése alatt leginkább adja meg a biztos, zavaratlan, zökögés nélküli fejlődhetős lehetőséget hazánk-nak: abban a párthoz akarok továbbra is maradni és elfogadom továbbra is Tisza vezető-ségét.

Ezekben a felvetett és felmerülhető kérdésekre: miért léptem ki a kormányból és miért nem lépek ki a kormánypártból? röviden — és azt hiszem, egész világosan — feleltem. Nem fogják tőlem tisztelt választóim kívánni, hogy most másképen is adjak számot országgyűlési működésem folyamáról. Hiszen közelebről a miniszternek és a képviselőnek országgyűlési működése bennem összeesett.

Isten önnökkel tehát most egyszer, a viszontlátásig.

Budapest, 1886. szeptember 30-án.

Br. Kemény Gábor, a fővárosi IX. és X. ker. országgy. képviselője.

A külügyi helyzet.

Két nagyfontosságú hírt kell olvasóinkal tudatunk a bolgár ügyekre néve. Egyik a sophiai értesítés, mely azt jelenti, hogy a bolgár miniszterek megjelentek Kaulbarsná s kijelentették, hogy az orosz kormánynak a választások elhalasztása iránt kifejezett sürgető követelését megtagadják. Az orosz diplomatiai ügyvivő ismételve hivatkozott arra hogy ez elhalasztás egyenesen a czár akaratára. E hivatkozásnak nem volt foganatja. A regensség miniszterei a választási törvényre hivatkozva megmaradtak állásponjukon. A bolgár ügyben e szeriat az ellentét Oroszország és a bolgár regen ség közt akutabb mint valaha.

A másik fontos értesítés a bsszédrről ad hírt, melyet Churchill angol külügyminiszter tartott. Lord Churchill egyenes hivatkozással

Diana
sinó-
al
en.
krért
ben.
sa
s feljebb
20
18
25
2
3
5
12
8
21
2
50
3
4
2
4
12
30
1
30
3
2
14
25
20
30
30
5
10
3
agybe-
tollak-

Tisza miniszterelnök budapesti nyilatkozata, az angol külpolitikát úgy jelezte, hogy az szintén az utolsó betűig egyezik azszal, mit Tisza az osztrák-magyar külpolitikáról mondott. A keleti kis államok függetlenségének erős hangsúlyozása képezi e nyilatkozat alap gondolatát, erős rokonszenveny nyilatkozatokkal az osztrák-magyar külpolitika iránt, a nem titkolt oroszellenes élel. Szentpétervárt bizonynyal a legkomolyabb jelenségnek fogják venni, hogy Anglia külgy-minisztere az orosz befolyást a török zsar-noksággal egyrangba helyezi a keleti álla-mokra nézve.

Már a fentiek bizonyítják hogy mily nagy fontosságot tulajdonítanak Tisza beszé-dének a külföldön mindenütt.

Szerb kormánykörökben is meglegedés-sel fogadták Tisza expositáját. Már III. Mihály fejedelem folyton azon nézetek adott kife-jesést, hogy Ausztria-Magyarország, fekvése és történelmi fejlődése által kényszerítve van független és szabad Balkán államok fejlesztésének előmozdítására és hogy ily politika által az osztrák-magyar monarchiára több siker vár, mint hódítások által. Milán király a Milán fejedelem által iyetlenképp inaugurált politikát öntudatosan ragadta meg és foly-tatja, a midőn a politikai csatlakozást Ausztria Magyarországhoz keresztyülvitte. Tisza expositája a király e politikájának utó-lagos igazolása. A szerbeknek valódi okuk van a bécsi kabinet keleti politikájának ki-nyilvánított programját meglegedéssel üd-vözölni.

Olaszországban szintén tet-széssel fogadták, mert abban oly program-m van kifejtve, a melyet Olaszország is ma-gának vall. Mancini is már ismételtelen oda nyilatkozott a parlamentben, hogy a keleti kérdés minden lehető megoldása között a legjobb és legbiztosabb a Balkán-térségben az önálló államalakulások erőteljes támoga-gatása. Ez a megoldás visszavezeti az euró-pai államok törekvéseit a gazdasági létre, ez-által nagy részt megfosztja azt háborus jel legétől és használ egyúttal Olasz ország ha-talmi állásának az adriai tengerben. Hason-lóan nyilatkozik Bonibi a. Nuava Antologia utolsó füzetében. Hogy Robilant gr. Ugyan-ézen elveknél hódol, látható Sándor fejede-lemmel szemben tanusított magatartásából, különösen pedig azon táviratából, melyben elismeri a porta azon jogát, hogy a berlini szerződés tervbe vett megszegése ellen tiltá-kozhatik. Ausztria Magyarország a Tisza ál-tal kinyilvánított politika hü kivételével Olaszországban meleg és megbízható barátra talál.

Napi hírek.

Meghívás Az 1848/9-ki dicső emlékü Aradi vértanúk gyász ünnepélyére a Buda-pesti általános munkás betegsegélyző egyeslet Debreczenben levő tagjai, f. októben 6-án szerdán délelőtt 8 órára az egyleti helyiségbe megjelenni kéretnek, — a honnan egyleti zászlónk alatt fogunk csatlakozni — a város háza előtt gyülekező egyesletekhez. A gyász ünnepély a Rom : Kath, templomban 9 órakor fog megtartani. A tagtársak minél tömoge

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája

A dandi.

— Társadalmi —

Nélkülé nincs társadalom, de ő sincs a társadalom nélkül. Föltételezik egymást, mint a közharcos és a háboru. És csak is így lehetett és lett azzá a mi, pedig hogy voltaképen mi, az nehezen konstatalható. Minden és semmi. Minden a pi a c z utcazi élénk aszfalt h ö l g y v i l á g á n a k szemében, és semmi a nagy mindenségben. De azért van! Söt szükséges! A szemfüles mamák és anyá-nyi kicsikék legalább így vélekednek.

A dandy, kit családi nyelven jó parti-hiának neveznek, a társadalom azon körében, melyre szellemi látköre és ismereti képesi-tik, nagy szerepet játszik. De ismerkedjünk meg vele közelebbről. Hogy az életben kel-leség használhasson, első feltétele a szalon képes megjelenés. És pedig könnyen sikerül neki, ő lévén a szeizonok uri divatjának ko-lomposa. Toiletteje ennél fogva mindenkor pél-dányszerű. Törökös alakú sarkatlan topánja, a mily izléstelen, ép oly nélkülözhetlen. Hogy e topánkák közül nyáron a télit s télen a nyári pipatoriumában hamutartónak hasz-nálja, arról csak a beavatottak vannak érte-sülve. Piros selyem harisnyája, mely a kivá-gott topán fölött gyakran kikaczerkodik, még emeli a hatást. Hozzávetethetik továbbá, hogy nyakkendője állandósan csokorra kötve gon-dotatásról tanuskodik. Ime kedves olvasó és szeretetreméltó olvasónő, ez a sétényoknak, látogatottabb utcáznak hősé! És bizony-bizony sok ártatlan, titokban hősé sziv ügyai-nak Mekhája!

Ha látni óhajtod, nem szükséges mesz-fáradnod. Déli 12 órától egység, és este 5-től 7-ig csak úgy rajzik az utcákon. Két kezét kabátja zsebébe süllyesztve, milaresét pedig

szébb megjelenését hazafias üdvözléssel kéri Az első köcsög.

Debreczen város költségvetés ter-vezete Városunk 1887 évi költségvetés elő-irányzata következőleg állapítottát meg a központi választmány által. Rendes költség-vetés. Bevétel: Pénztár maradvány 1885-ről: 3.122 frt 08 kr. Bevételek: Sámsoni birtok 5,463 frt 63 kr. kiadás 1977 frt 40 kr. Szó-vári birtok bevétel 47,433 frt 44 kr. kiadás 14,893 frt 29 kr. Bevétel Szántó és kaszáló földek 102,007 frt 37 kr kiadás 38,890 frt 31 kr. Bevétel Legelő 71,058 frt 41 kr, kiad-ás 46,871 frt 41 kr. Bevétel Ménes 3010 frt, kiadás 6,546 frt. — Bevétel Erdő kezelés 138,654 frt 50 kr. kiadás 120,447 frt 44 kr. Bevétel városi épületek 45,638 frt 69 kr. ki-adás 15,478 frt 48 kr. Bevétel Cserép és téglagyártás 52,450 frt. — kiadás 29,810 forint. — Bevétel Könyvnyomda 19,450 frt, kiadás 20,720 frt. — Bevétel Fuvarozás 920 forint, kiadás 13,067 frt 4 kr. — Bevétel Regale 96,611 frt, kiadás 18,993 frt 98 kr. — Be-vétel Vásárvám és piaci jövedelem 41,247 frt. kiadás 17,550 frt. — Bevétel Cselekvő tőkés és kamatai 68,853 frt 94 kr., kiadás 107,413 frt 98 kr. — Bevétel Fizetések és hivatali szükségletek 6200 frt, kiadás 143,437 frt 25 kr. — Bevétel Egyházak, iskolák, in-tézetek 6494 frt 72 kr., kiadás 52,704 forint 30 kr. — Bevétel Helyrendőri intézmények 7600 frt, kiadás 43,315 frt. — Színházi ki-adás 6405 forint 20 kr. — Vegyes bevételek 1670 frt, kiadás 1975 frt. — Bevétel Arva-szék 3800 frt, kiadás 17,369 forint 55 kr. — Bevétel Katonai szállásolás 10,149 frt 30 kr., kiadás 7250 frt. — Bevétel Közkórház 15,300 frt, kiadás 21,359 frt 87 kr. — Osszes bevétel 742,134 frt 8 kr. — Osszes kiadás 741,505 frt 50 kr. — Rendkívüli költségvetés. Bevétel 3000 frt. — Kiadás 38,824 frt 42 kr. Bevétel együtt 745,134 frt 8 kr. — Kiadás együtt 780,329 frt 92 kr. A bevételt és kiadást egybevetve 745,139 frt 8 kr. Mutatkozik hiány 35,195 frt 84 kr. Ezen hiány fedezésül szolgál az év végével netalán maradó pénztári maradványon felül a mai napon mutatkozó 56,503 frt 56 kr. kint levő adóhátralék.

Oktober 6. Az 1848—49-ki magyar önvédelmi harez 1849 október 6-án Aradon kivégzett tizenhárom vértanú halála 37 ik év-fordulója gyász ünnepét a debr. 1848—49-ki Honvéd Egyeslet, a folyó évi október 6-án d. e. 9 órakor a r. kath. egyházban ismét megün-nepli. — A tizenhárom vértanú szeretett szent hazánk ügyéért, általában az összes emberiség boldogító eszmékért szenvedett dicső, örökemlékü vértanú halált. — Az ün-nepély gyászünneppel ugyan; de a fényes dí-csőséget áraszt nemzetünkre, s fel fog reá derülni az emberiséget idvezítő Husvét. — Hazafiúi szeretettel hívjuk városunk összes közönségét, siessenek a jelzett időben a fele-dhetetlen, hervadhatatlan érdemű dicső hős vértanúk emlékére szentelt ünnepélyen részt venni, s ez által bebizonyítani, hogy a nem-zet tudja tisztelni dicsőséges történelmét s van joga a jobb jövőhöz! Debreczenben, 1886. szept. 21. A debr. 1848—49-ki Honvéd Egyeslet.

A királynéről A Magyar Salon képes havi folyóirat októberi füzete Fekete és Hevesi szerkesztésben pazar kiállításban és gazdag tartalommal jelent meg. A füzetet szébbnél-szebb illusztrációk és színezet képek díszítik; ezek közül az egyik Simor János esztergomi érseket és Magyarország herceg

szájában himbálva nyargal föl s alá, nagy néha egy-egy arisztokratikus hangzásu „jó nápótt”-ot hangoztatván. Ezt különben csak este kívánja, mert a nagyrüri szokás úgy hozza magával, hogy mindig más napsza-kot dicsérjen, mint a melyben van.

Egyébre névze: tíz ór-kor kel és ak-kor reggeliz, a mikor más közönséges ember ebédelni szokott. Balkézzei és elegáns lassu-sággal eszik, de sokat; és fizet, mint — hogy nagyot ne mondjak — egy katonatiszt. Ez legalább az ő ayelvén van mondva.

Stylje borasztóan sajátzerü. Ha be-szél, egyszerre, vagy négy nyelv keveré-kével gyönyörködött, mihez fűszerül még egy sereg műszót eszál, oly vad hasonlatokkal, melyektől ép érzékű ember Ada Kaleh-ig meg-sam állna.

Foglalkozása ismeretlen, vagy jobban mondva bizonytalan, de van; s ez neki elég. Színházba ritkán megy. Ha ott van, föltűnő modoráról könnyü reáismerni. Hátal a szin-pad felé fordulva nagyrüri nonchalansz-szal szemüvegezi a közönséget előadás alatt. A felvonások közt kün van a folyosókon, avagy megy a buffetbe udvarolni.

Jelleméről annyit mondhatunk, hogy min-dig többre vágyik, mint a mennyit elérhet. In ét van, hogy a legtöbb aglegény marad s mint ilyen keveset él, de annál többet él-vez. Hogy azután a szünetlen haladó idő kelletlen vendégeinek, mint kopasz főnek s a több rendbeli ránczoknak szállodája le ne-gyen, vendéghajhoz nyul, és választékos, söt galléros toilette által igyekszik testi hiá-nyát pótolni. Piperköcsözés lesz, kit megszo-kott az életben boldog és boldogtalan, a „vén bo'ond” épen nem hízlelő jelzőjével tisztelni. Mi csak szánakozunk rajta és csak sajnálni tudjuk, hogy az ily alak társadalmunkban annyira elszaporodik.

Kopogó szellem.

primását ábrázolja. Közleményei közül kiváló érdekekkel bír Falk Miksa cikke a király-néről. Falk 1866. szeptember havában a bécsi első takarékpénztárnak volt titkára és kevé-sel az osztrák-porosz háboru lefolyása után abban a szerencsében részesült, hogy ő Fel-sége a királyné tőle vett oktatást a magyar nyelvben és irodalomban. „Mondhatom”, írja Falk, „hogy nálánál szorgalmasabb tanítványt képzélni sem lehet. Fordításait kékszinűen vonalozott papírból álló füzetekbe írta, oly csinosan és tisztán, hogy azt bármely iskolában első emienségé megtehető volna. „Kü-lönösen B. Eötvös József volt az, kinek művei iránt ő Felsőge a legnagyobb rokonszenveny viseltetést s a költemények voltak azok, mely-lyek leginkább fölkeltették érdekét. Nevez-tesen a Végrendelet ez. kis vers volt az, a mely ő Felsőget elragadtatásra bírta. Ő fel-sége egy alkalommal felkérte Falkot, hogy olvassa fel neki azokat a leveleket, melyeket báró Eötvös József intéz hozzá. Erről Falk értesítette Eötvöst is s ezen levelek alakjában a Felsőge előtt lett mondva sok oly dolog a mit más módon alig lehetett volna tudomá-sára juttatni. „Egy alkalommal Széchényi munkáiról lévén szó”, beszéli Falk, „azoknak legtöbbjeit elősoroltam Mikor előadásomat befejeztem, azt mondta ő Felsőge: „De hiszen halottam én még más munkáiról is, valami Blickről. Mitféle könyv ez?” A Blick auf den anonyimen Rückblick című sárga könyv volt ez, mely az ötvenes évek vége felé oly nagy szenzációzt keltett és melyet a nyomtatás helyéről, Londonból, egyes ivekre szétbontva sok ezer példányban csempésztek be az or-szágra. Erről a könyvről, mely az egész mo-narchia területén el volt tiltva, mindent el lehet mondani, csak azt nem, hogy egy osz-ták császárné kezébe való. Ő felsőge kérdé-sére Falk zavarba jött, de végre is be kellett vallania, hogy a könyvet ismeri. „Megvan-e? kérdezte ő Felsőge. Nem mertem felelni. „Látom már, hogy megvan. Hozza el nekem.” „De felsőges asszonyom. . . ” „Hát ön bizo-nyosan azt gondolja, hogy nekem nem szabad ilyen könyveket olvasni.” S ekkor irásztala-fiókjából elővett egy könyvet, melynek cím-lapjára ez volt írva: Der Zerfall Oesterreichs. Ez egy vad röpirat volt, mely azt fejtegette, hogy a habsburgi monarchiának a legrövid-bb idő alatt szét kell hullnia. Egy Lang nevű fiatal ember írta, kinek atyja évtizedek óta a luxemburgi vár Schloss-hauptmannja volt. Ő Felsőge felmutatva a könyvet, megjegyezte, hogy a szerző atyjának e miatt semmi kelle-matlensége nem lesz Falk erre csak annyit tudott válaszolni. „Felsőges asszonyom, hol-nap elhozom a Blicket.” — Egy másik igen érdekes cikke a P u l s z k y Ferenczéről a magyar szent kóronáról, mely jelen alakjában nem az a korona, melyet Szilveszter pápa küldött Szt. Istvánnak. Az egész alsó rész Bizanczból került. Dukas Mihály császár ajándékozta azt Geobitz, Turkia királyának, ki nem más, mint I Géza, Magyarország ki-rálya. Csak a felső rész maradt meg abból a koronából, melyet Szilveszter pápa Szt. Ist-vánnak küldött. E két cikkben kívül még sok érdekes közleményt tartalmaz a jelen füzet Mikszáth Kálmán, Vámbéry Armin, Beniczky Bajza Lenke, Abrányi Emil, Bartók Lajos, Zichy Jenő gróf tollából. Két cikke foglal-kozik Simor János herceggel kapcsolatban és jubeli-mával. A gazdag egyveleg rovát és a többi rendes rovat fejezi be a füzet változatos tartalmát.

Kaland egy koporsóval.

— Egy vasuti állomásfelügyelő emlékeiből. —

A 39 dik számú vonat egy (rával ké-sett. Tizenkét órán át borzasztó szélvész dü-höngött az eső szakadatlanul ömlött, villá-mok cikáztak át a sötét fellegekkel borult égen s folytonos mennydörgés irtóztató moraja töltötte be a léget. Már 7 óra volt, midőn végre a messze távolban feltűnt a von-at vörös lámpáinak halvány fénye. színte jobban éreztem magamat, hogy valahára fé-nyes magányomba életjel hatott.

A felügyeletlen alatt álló pályán két oly hid volt, melyek folyton veszélytel fenyget-tek. Nagyon féltem, hogy a borzasztó időben baj történt rajtuk De a vonat megérkezett, aggodalmam eloszlott. Ennek dacára ideges voltam, ehhez járultak ez estén még más iz-gató dolgok is.

Délelőtt 11 órakor egy 13,000 dollárról álló pénzesomagot is kellett volna kapnom, de mindeztideg nem jutott kezemhez. Tehát e vonattal kellett megérkeznie. Soha ilyen csomó pénz nem volt kezeim között és azon gondolat, hogy az állomásom egyedül vagyok nem épen megnyugtató volt rám nézve. A vonat megállott; két utas szállott ki, azaz tulajdonképen csak egy, mert a másikat a podgyász kocsiból koporsóban tették le.

„Kicsoda ez?” kérdem midőn a titok-szerű máhát az állomás épületébe vitték.

„Sógornóm hullája”, válaszolt a kiszá-lott idegen utas. „E dríde ur unokája volt, a kit ön bizonyára ismer s kit az itteni családiban fogunk eltemetni.”

„Akkor a halottat éjen át is kell tar-tanom, nemde?”

„Igen”, szült röviden. Mit gondol, elér-hetem még ma Eldridge ur nyári lakát?”

„Ilyen időben”, feleltem igen bajos lesz, azt tanácsolom szálljon a közeli vendégfoga-dóba. Ezzel utbaigazítottam s a vonatveze-tőhöz siettem.”

Ez átadta a pénzesomagot s azt mondá

— A magyar nyelv az államvaspá-lyaknál, A kereskedelmi és közlekedési mi-niszterium 34,348. számú rendelete szerint az államvasutaknál alkalmazott hivatalnokoknak a magyar nyelv megtanulására 1887-ik év má-r-cius havának végét tűzte ki határidőül. Azon hivatalnokok, kik a nemzeti nyelvet mind-edig meg nem tanulták, állásukat továbbra be-nem tölthetik.

— A „Villám” című élelzap csaknem két évi pályafutása után mondhatni gyökeret vert a olvasó közönségben, s ma már min-den száma egy egy szivesen várt és örömmel fogadott kedves olvasmány. Szerkesztője K. e. r e k e s Géza pompás humorral szerkeszti, különösen Bugyi Sándor alakja rit ki t i j a p á r j á t a z élelzap irodalomban. A lap kiállítása igen csinos, és helyi nevezetesbb férfiak sikerült arcképcsoportozatá-nak közlésével a folytonos érdeklődést foko-zatosán tudja ében tartani. A lap előfizetési ára egész évre 4 frt.

— Debreczen sz. kir. város közigaz-gatási bizottsága holnap a szokott helyen és időben rendes havi ülését tartja.

— Ellenőrzési szemlék. A cs. és kir. közhadseregbeli katonákra nézve az ellenő-rzési szemlék holnap szept. ötödikén, kezdődnek Lápukban már korábban köztölték a rész-letes kimutatást, mely falragaszokon is meg-tekinthető.

A debreczeni főiskolában az 1886/7. iskolai évben beiratkozott tanulók általános számszerinti kimutatása 1886. szeptember 30-ig: 1. Hittanhallgatók. 1-8 éves hittan-hallgató 11; II-od éves 16; III-od éves 16; IV-ed éves 14; végzett hittanhallgató 10. Hittanhallgatók száma összesen 67. 2. Jog-tanhallgatók. I-8 éves joghallgató 37 renes, 3 rendkívüli; II-od éves 28 renes, 1 rens kívüli; III-od éves 23 renes; IV-ed éves 16 renes hallgató. Joghallgatók száma ösz-szesen 104 renes, 4 rendkívüli. 3. Tanít-kepezdészek. I-8 éves tanítkepezdész 28; II-od éves 29; III-od éves 30; IV-ed éves 19. Tanítkepezdészek száma összesen 106. 4. Gynasiumi tanulók. I. osztályban nyil-vános tanuló 118, II-ban 103, III-ban 65, IV-ben 86, V-ben 64, VI-ban 58, VII-ben 75, VIII-ban 74. A gymnasiumba összesen 643 tanuló iratott be.

— Az özi nagyvásár itt van. Ke-ressük azt az élénkséget, melyhez a régi jó időből szokva vagyunk, de bizony azon szo-moru eredményre jutunk, hogy sehol sem látjuk a Széchényi utcán tegnap a járdá-kon hullámszójember áradat vonult ugyan végig egész délután; de ebből csak kevés volt az, mely egyebet is szándékozott venni — mézes kalácsnál. A jó falusiak annyian voltak, hogy a tíz-husz ezer debreczeni között alig vittük őket észre. Már pedig ok hoznának egy kis pénzt a sok eladónak, kik most áruozikéik ajánlgatásába, az alkudozásba a — úgy vet-tük észre — nem nagyon fáradtak bele. Pedig ok kétségtelenül jobban szerettek volna izgatottuk lenni és izzadni a vásárlók ostromától. Különben a vásár eredményéről teljesen hi képet csak akkor adhatunk, ha a hivatalos adatok kezeink közt lesznek. A számok mindig igazat mondanak.

— Tauffer Károly b. újvárosi gyógy-szerésznék, Hajdumegye bizottsági tagjának sajtókérelmére több versenytárs ellenébe s helygymiszter megengedte, hogy Budape-ten új gyógyszerterát állíthasson fel, Tauffer onnel fogva eltávozik B. Újvárosról.

„Vigyázz barátom, e cs magban annyi pénz van, hogy bármely utonlónak kedve kere-kedhetik, koponyádba egy golyót röpíteni, bármily kellemetlen is volna rád nézve.” Tré-fát — őszintén szólva — csepp kedvem sem volt a tréfára. A másik perczben a vonat már tova robogott s csakhamar eltűnt a söt-tét éjben.

Soha sem éreztem annyira az elhagy-tottság súlyát, mint éppen most. Szobámba lépve, a szögletben elhelyezett koporsóra ve-tettem pár pillantást; Azután a mellékkama-rába, e mások oly kedves hajlékomba tértem, A tüze pár hasáb fát rakva, pipára gyű-jtöttem s egy újságban kezdtem olvasgatni. De ma este, bár szerény kényelmehöz mi-sem hiányzott, nem éreztem magamat sehogy-sem. Pipám sem égett, a grog sem esett jól; az újságolvasás nem szórakoztatótt.

Hogy magamat némileg elfoglaljam, a Morse-léle távírdóra játéka kezdtem figyel-ni. Ketyegése egy jó barát megszokott fecse-gésévé vált előttem. E pillanatban iszonyu meunyödörgés dördült végre az égboltozatot, összerendeztem. Pár perczre rá világosan a szavakat hallám a Morse órából:

„Vigyázz a koporsóra”. Megfoghatat-lan félelem fogott el. „Vigyázz a kopor-sóra” és harmadszor is: „Vigyázz a kopor-sóra” hangzott ismétlenül. . . .

Nyugalmannak vége volt. Ki sürgő-nyűzött és mit jelenthettek e szavak? Nem tudtam; de annyit világosan éreztem, hogy valami különös fog itt történni.

Önkénytelenül levettem a szekrényről töltetlen pisztolyomat (melynek ugyan kevés hasznát vettem volna), gondosan elzártam a ajtókat és ablakokat, csak a mellékőszobá-ba vezető ajtót nyitottam ki egészen, hogy a koporsót szemmel tarthassam.

Ezután a távírdaasztalhoz ültem, sora-kérdeztem az állomásfelügyelőket, hogy e- gem illet e a fentebbi sürgöny?

Mindnyájan azt felelték: n e m. Végre magam is azt hittem, rosszul

— A szegedi s- szegedi újja épített s- nyitották meg nagy volt Tisza Kálmán u- volt Tisza Kálmán u- Lajos gróf is, velők- rosából. A megnyit- került. Tisza minisz- jelent meg kíséretéve színházi bizottság ált- a miniszterelnök Laje- udvari páholyba lép- tartó lelkes éljenzésb- niszterelnök többször- meg a szives ovációt- megkezdődött az elő- szavalt Csiky prolog- megtapsolták s babér- Ezután következett a „Csikós” és a „Koldu- A szereplők valamint- A közönség zsufolási- A színházi előadás u- dóban 200 teretközű- vendégeken kívül a v- a polgári és katonai- a szomszéd hatóság- részt. Az ötödik fogá- elnök a királyra felkü- — A csegei ev- tolt missió területen, P.-Szent-Margita, F. Ohat pusztákat — M- kiterjedésben — fogl- zelebbi özszerzés alk- egyházhöz tartozók- ként több-keves bb- kező: Lelkek száma 422, nő 404, család sz- 39. Az egyházi felsőt- zott lelkesítő teendők, látogatásból, a nagy- három központon — cs-orozatsztából, pontos- ill-tó hívek részéről z- gadtatnak. Az egyház- ket megelőző vasárnap- másodnapjain hajtata- — Védekezés a- Debreczen sz. kir. vár- városunkban főként az- igen nagy mértékbe- himlő járvány ellen k- kelt teszi kötelességé- rosunkban eddig csak- hálgyagos himlő esete- gesen s leginkább a- merülvén fel, figyelme- ezen kiválólag ragály- nek tovaterjedése el- övintézkedéseknek me- ismerje: 1. A himlő- az egésszégesektől t- kik pedig betegeiket t- nithetik, ajánlatik, h- tandó himlőjárvány k- litsák. 2. A betegsz- sék s a ragályanyag- a szobában egy tányé- grammnyi carbolsav l- A himlőben megbete- fehérenmű ruhái, vala- carbolvizben — azaz liter vízben felolvas- ki, az ágyban levő szob- 4-szer. A beteg szobá- példózat a beteg felg- sa után 5%-os carbol-

— A szegedi s- szegedi újja épített s- nyitották meg nagy volt Tisza Kálmán u- volt Tisza Kálmán u- Lajos gróf is, velők- rosából. A megnyit- került. Tisza minisz- jelent meg kíséretéve színházi bizottság ált- a miniszterelnök Laje- udvari páholyba lép- tartó lelkes éljenzésb- niszterelnök többször- meg a szives ovációt- megkezdődött az elő- szavalt Csiky prolog- megtapsolták s babér- Ezután következett a „Csikós” és a „Koldu- A szereplők valamint- A közönség zsufolási- A színházi előadás u- dóban 200 teretközű- vendégeken kívül a v- a polgári és katonai- a szomszéd hatóság- részt. Az ötödik fogá- elnök a királyra felkü- — A csegei ev- tolt missió területen, P.-Szent-Margita, F. Ohat pusztákat — M- kiterjedésben — fogl- zelebbi özszerzés alk- egyházhöz tartozók- ként több-keves bb- kező: Lelkek száma 422, nő 404, család sz- 39. Az egyházi felsőt- zott lelkesítő teendők, látogatásból, a nagy- három központon — cs-orozatsztából, pontos- ill-tó hívek részéről z- gadtatnak. Az egyház- ket megelőző vasárnap- másodnapjain hajtata- — Védekezés a- Debreczen sz. kir. vár- városunkban főként az- igen nagy mértékbe- himlő járvány ellen k- kelt teszi kötelességé- rosunkban eddig csak- hálgyagos himlő esete- gesen s leginkább a- merülvén fel, figyelme- ezen kiválólag ragály- nek tovaterjedése el- övintézkedéseknek me- ismerje: 1. A himlő- az egésszégesektől t- kik pedig betegeiket t- nithetik, ajánlatik, h- tandó himlőjárvány k- litsák. 2. A betegsz- sék s a ragályanyag- a szobában egy tányé- grammnyi carbolsav l- A himlőben megbete- fehérenmű ruhái, vala- carbolvizben — azaz liter vízben felolvas- ki, az ágyban levő szob- 4-szer. A beteg szobá- példózat a beteg felg- sa után 5%-os carbol-

— A szegedi s- szegedi újja épített s- nyitották meg nagy volt Tisza Kálmán u- volt Tisza Kálmán u- Lajos gróf is, velők- rosából. A megnyit- került. Tisza minisz- jelent meg kíséretéve színházi bizottság ált- a miniszterelnök Laje- udvari páholyba lép- tartó lelkes éljenzésb- niszterelnök többször- meg a szives ovációt- megkezdődött az elő- szavalt Csiky prolog- megtapsolták s babér- Ezután következett a „Csikós” és a „Koldu- A szereplők valamint- A közönség zsufolási- A színházi előadás u- dóban 200 teretközű- vendégeken kívül a v- a polgári és katonai- a szomszéd hatóság- részt. Az ötödik fogá- elnök a királyra felkü- — A csegei ev- tolt missió területen, P.-Szent-Margita, F. Ohat pusztákat — M- kiterjedésben — fogl- zelebbi özszerzés alk- egyházhöz tartozók- ként több-keves bb- kező: Lelkek száma 422, nő 404, család sz- 39. Az egyházi felsőt- zott lelkesítő teendők, látogatásból, a nagy- három központon — cs-orozatsztából, pontos- ill-tó hívek részéről z- gadtatnak. Az egyház- ket megelőző vasárnap- másodnapjain hajtata- — Védekezés a- Debreczen sz. kir. vár- városunkban főként az- igen nagy mértékbe- himlő járvány ellen k- kelt teszi kötelességé- rosunkban eddig csak- hálgyagos himlő esete- gesen s leginkább a- merülvén fel, figyelme- ezen kiválólag ragály- nek tovaterjedése el- övintézkedéseknek me- ismerje: 1. A himlő- az egésszégesektől t- kik pedig betegeiket t- nithetik, ajánlatik, h- tandó himlőjárvány k- litsák. 2. A betegsz- sék s a ragályanyag- a szobában egy tányé- grammnyi carbolsav l- A himlőben megbete- fehérenmű ruhái, vala- carbolvizben — azaz liter vízben felolvas- ki, az ágyban levő szob- 4-szer. A beteg szobá- példózat a beteg felg- sa után 5%-os carbol-

— A szegedi s- szegedi újja épített s- nyitották meg nagy volt Tisza Kálmán u- volt Tisza Kálmán u- Lajos gróf is, velők- rosából. A megnyit- került. Tisza minisz- jelent meg kíséretéve színházi bizottság ált- a miniszterelnök Laje- udvari páholyba lép- tartó lelkes éljenzésb- niszterelnök többször- meg a szives ovációt- megkezdődött az elő- szavalt Csiky prolog- megtapsolták s babér- Ezután következett a „Csikós” és a „Koldu- A szereplők valamint- A közönség zsufolási- A színházi előadás u- dóban 200 teretközű- vendégeken kívül a v- a polgári és katonai- a szomszéd hatóság- részt. Az ötödik fogá- elnök a királyra felkü- — A csegei ev- tolt missió területen, P.-Szent-Margita, F. Ohat pusztákat — M- kiterjedésben — fogl- zelebbi özszerzés alk- egyházhöz tartozók- ként több-keves bb- kező: Lelkek száma 422, nő 404, család sz- 39. Az egyházi felsőt- zott lelkesítő teendők, látogatásból, a nagy- három központon — cs-orozatsztából, pontos- ill-tó hívek részéről z- gadtatnak. Az egyház- ket megelőző vasárnap- másodnapjain hajtata- — Védekezés a- Debreczen sz. kir. vár- városunkban főként az- igen nagy mértékbe- himlő járvány ellen k- kelt teszi kötelességé- rosunkban eddig csak- hálgyagos himlő esete- gesen s leginkább a- merülvén fel, figyelme- ezen kiválólag ragály- nek tovaterjedése el- övintézkedéseknek me- ismerje: 1. A himlő- az egésszégesektől t- kik pedig betegeiket t- nithetik, ajánlatik, h- tandó himlőjárvány k- litsák. 2. A betegsz- sék s a ragályanyag- a szobában egy tányé- grammnyi carbolsav l- A himlőben megbete- fehérenmű ruhái, vala- carbolvizben — azaz liter vízben felolvas- ki, az ágyban levő szob- 4-szer. A beteg szobá- példózat a beteg felg- sa után 5%-os carbol-

az államvaspá... közlekedési mi... rendeletere sz... az... hivatalnokok... 1887-ik év má... ki határidőül. Azon... nyelvet mind... asukat továbbra be...
...élezlap csaknem... mondhatni gyökeret... s ma már min... várt és örömmel... Szerkesztője K. e... rorra szerkeszti, a... ror alakja rit... zlap iradalomban... és helyi neve... zeképcsoportozat... érdeklődést foko... A lap előfizetési...
...város közigaz... a szokott helyen... tartja.
...A. C. és. és kir... néve az ellenőr... dükén, kezdődnek... köztük a rész... gaszakon is meg...
...ában az 1886/7... tanulókat általában... 1888. szeptember... 1-3 éves hittan... III ad éves 16... titanhallgató 10... esen 67. 2. Jog... hallgató 37 rendes... 28 rendes, 1 rend... des; IV-ed éves... gatók száma öze... vül. 3. Tanító... tókénekedés 28... 30; IV-ed éves... ma összesen 106... osztályban nyil... 103. III-ban 65... a 58, VII-ben 75... ba összesen 643...
...itt van. Ke... helyhez a régi jó... bizony azon szo... hogy sehol sem... tegnap a járdá... onult ugyan végig... k kevés volt az... t venni — mézes... yian voltak, hogy... zótt alig vették... hoznának egy kis... most áruozikkeit... ba — egy vet... aradtak bele. Pa... szerettek volna... a vásárlók os... ar eredményről... adhatunk, ha a... közt lesznek. A... anak.
...újvárosi gyógy... tásai tagjának... ztárs ellenébe a... hogy Budapest... asson fel, Tauffer... vároáról.
...ban annyi pénz... ak kedve kere... golyót röpíteni... rád néve." Tré... epp kedvem sem... ezben a vonat... mar eltűnt a ső...
...pára az elhagya... most. Szobámba... ott koporsóra ve... a mellékkama... ajlékomba tértem... a pipára gyuj... ittem olvasgatni... nyelmemhez mi... namagamat sehogy... g sem esett jól;... zatott.
...s elfoglaltam, a... kezdetem figyel... megszóktott fece... anban iszonyu... az égboltozaton... rá világosan s... ából:
...". Megfoghatat... gyáz a kopor... Vagy az a kopor...
...volt. Ki sürgő... e szavak? Nem... an éreztem, hogy...
...a szekrényről... nek ugyan kevés... san elzártam az... a mellékszobába... gsszen, hogy a...
...hoz ültem, sorra... elöket, hogy en... ny? : nem.
...hittem, rosszul

A szegedi színház megnyitása. A szegedi új épített színházat szombaton este nyitották meg nagy ünneppélyességgel. Jelen volt Tisza Kálmán miniszter elnök és Tisza Lajos gróf is, velük több kapacitás a fővárosból. A megnyitó előadás fányesen sikerült. Tisza miniszterelnök 7 és fél órakor jelent meg kíséretével; az előcsarnokban a színházi bizottság által üdvözöltetett. A mint a miniszterelnök Lajos úcsóval a közpő udvari páholyba lépett, a közönség hosszantartó lelkes éljenzésbe tört ki Tisza a miniszterelnök többszörösen meghajtva közönte meg a szíves ovációt. Erre helyet foglalván, megkezdődött az előadás. Nagy Ilyokya szavalt Csiky prologját, melyet többszörösen megtapsolták s babékoszorúval jutalmazták. Ezután következett az „Arany ember“, a „Csikós“ és a „Koldusdiák“ egy-egy felvonása. A szereplők valamennyien kitettek magukért. A közönség zutólagos megfőtte a színházat. A színházi előadás után a Tisza vendégfogadóban 200 terítékű diszlakoma volt, melyen a vendégeknek kívül a város egész értelmisége, a polgári és katonai hatóságok képviselői és a szomszéd hatóságok küldöttségei vettek részt. Az ötödik fogásnál Tisza a miniszterelnök a királyra felkészültöt mondott.
A csegei ev. ref. egyházhöz csatolt missió területen, mely t. Polgár város, P. Szent-Margita, Folyás, Nagy-Kapros és Onat pusztákat — mintegy 6 mértföldnyi kiterjedésben — foglalja magában, a legközelebbi összehírás alkalmával, az ev. ref. egyházhöz tartozók száma, mely szám évenként több-kevesebb változás alá esik, következő: Lelek száma 826, ezek közül férfi 422, nő 404, család szám 229, vegyes házasság 39. Az egyházi felsőbbség által meghatározott lelkesíté teendő, mely áll évenként körülátogatásból, a nagy ünnepek alkalmával — három központon — predikálásból és urvacoarostásból, pontosan teljesítettnek s az illő hívek részéről meleg buzgósággal fogadtatnak. Az egyházi szolgálatok az ünnepek megelőző vasárnapokon és az ünnepek másodnapján hajtának végre.
Védekezés a himlőjárvány ellen. Debreczen sz. kir. város járvány bizottsága a városunkban főköt az iskolás gyermekek közt igen nagy mértékben jelentkező hólyagos himlő járvány ellen következő óvintézkedéseket teszi kötelességévé a lakosságnak: Városunkban eddig csekély számmal mutatkozó hólyagos himlő esetek, néhány nap óta tömegesen s inkább az iskolakötelezetteknek mérülven fel, figyelmeztetik a lakosság, hogy ezen kiválólag ragályos természetű betegségnek továbbterjedése ellen teendő következő óvintézkedéseknek megtételét kötelességének ismerje: 1. A himlőben megbetegedő egyén az egészségesektől teljesen elkülönítendő; a kik pedig betegeiket kellőleg el nem különíthetik, ajánlatik, hogy azokat a felállítandó himlőjárvány kórházba azonnal beszállítsák. 2. A betegszoba gyakran szellőztessék s a ragályanyagok fertőtlenítésé végett a szobában egy tányéron legalább tíz dekagrammnyi carbolsav helyeztessék el. 3. szor. A himlőben megbetegültek vagy elhaltak fehérnemű ruhái, valamint ágyneműi 5%-os carbolvízben — azaz 5 dekagrammot egy liter vízben felolvasztva — mosatassanak ki, az ágyban levő szalma pedig égettessék el. 4. szor. A beteg szobában levő burorok és példózat a beteg felgyógyulása vagy elhalála után 5%-os carbolvízrel mosatassák meg,

a padlózatlan szoba földje ugyancsak 5%-os carbolvízrel locsoltassák fel, továbbá a szoba falai meszeltessenek be, vagy pedig kengőzrel fertőtlenítsenek. 5. szor. A himlőben elhaltak, a halottkémlés után azonnal koporsóba zárandók, a melybe 20 dekagramm carbolpor vagy chlormész teendő. 6. szor. Kötélesek a szülék és gyámok mindazon tanulókat a tanodától távol tartani, kik ragályos betegekkel érintkezésben voltak, vagy oly házakban laktak, hol ily betegségek előfordulnak, azon tanuló pedig, ki a fennmilitragályos betegségben szenvedett, csak orvosi bizonyítvány alapján vétetik fel a tanodába. 7. szor. Szegény-sorsu himlő-betegségben szenvedők a kerületi orvos bizonyítványa alapján a fertőtlenítő szereket, a rendőr-kapitányságtól ingyen kapják. A járvány-bizottság a felsorolt óvintézkedések miképen történendő fogantatására iránt, az illető közegek által meggyőződést fog magának szerezni s az ellen vétők vagy mulasztók — a mennyiben mulasztásuk büntetett vagy vétségét nem képez — a rendőr-főkapitányság, mint közegészségi ügyekben elsőfoku hatóság által háromszáz forintig terjedhető pénzbírsággal, esetleg 60 napra terjedhető fogsággal büntetettnek. Kelt Debreczenben, a járvány-bizottságok 1886. szeptember hó 23-án tartott üléséből. Simonffy Imre kir. tanácsos-polgármester, mint a járvány-bizottság elnöke.
Széllámos talyigás. A debreczeni talyigások tisztelőreméltó testületében bizonyára nagy és méltó felháborodást fog kelteni — mihelyt értesülnek róla — az a becsület- és büntető codex ellenes cselekedet, melyet egy, még eddig ösméretlen talyigás követett el. Történt ugyanis, hogy szombaton este a helybeli katona kórháztól szolgáló által üzenet érkezett a Katz Jakab liszt-raktárába, mely az említett kórház részére a liszt- és daraszállítást eszközli, hogy küldjenek két zsák lisztet és darát három zsákkal. Az üzenet, a megrendelésnek eleget teendő, másnap a raktár elé állított egy talyigást; de a kinek a numerusát elfelejtették megnézni s a nevet még kevésbé jutott eszébe megtudakolni. A zsákokat a két kerekű forgalmi eszközzel bíró tulajdonos felrakta a talyigára s a neki átadott jegyekkel elindult a rendeltetési helyre. Hanem ezt a rendeltetési helyet az élelenség határán túl menő talyigás önkényesen egy másik felcserelelte. De hogy melyik az a hely, azt a megkárosított liszt-raktáros meg ma sem tudja. A kórháznak s más ehhez hasonló humánus intézményeknek tett kérdézősködéseivel csupán annyi eredményért el, miszerint a liszt és dara nem érkezett meg sem a katonas és a kórházba, sem árvaházakba sem szegényápoldába. Az a feltevés tehát, hogy, talán gyenge emlékező tehetősége lévén a talyigásnak, ezeket a nevetek összezeavarta, elcsik. Valószínűbbnek látszik az a másik kombináció, hogy a most lisztből otthon kenyeret süt az anyjak ki a darához pedig azt a praktikus tervet fűzi, hogy igen olcsó portéka lesz az a leveles részt a magok konyháján, részint a szomszéd- és komámasszonyékén. A reményesség megbecsülhetlen isteni adomány az emberiségnek. A megkárosított Kacz Jakab is reményli, hogy a talyigás még rajta vesztit és neve napvilágra fog kerülni az ösméretlenség sűrű leple alól s az annyival inkább megtörténhetik, mert tiz jezt forint jutalmat tűzött ki annak, ki őt valamikép a tettesnek nyomába

vezeti. Mi is azon nézetben vagyunk, hogy Bugyi Sándor is törekedni fog rajta, hogy mielőbb kitűnjék annak az embernek neve, ki őt és hasonló foglalkozásu becsületes kelleget ilyen szörnyű módon komprumittálni merészelt.
A debreczen-füzes abonyi vasút közgazgatási bejárása ma ér véget Füzes Abonyban. A bejáró bizottság — mint értesülünk — Tisza Fúreden valóságos ünneppélyességgel fogadták. A község határán nagy néptömeg gyűlt össze az érkezők elé, kiket Lipcsei Tamás főszolgabíró lelkes beszéddel üdvözölt.
Zene, Vilmos Lajos sörcsarnokában ma este Rác Károly kedvelt zenekara fog játszani.
Ünnepélyes istentisztelet volt ma d. e. a helybeli r. kath. templomban O felkérésének, a királynak neve napja alkalmából. Az istentiszteleten, melynél a szent misét fűt. Szakszó Rezső ur szolgáltatta, a hatóságok és a katonaság részéről igen nagy számmal vettek részt. A közönség is szépen volt képviselve.
A szakállas asszony. Párisban kacagató dolog történt a napokban. Egy ékszerész, a lit drágaköveit tették Don Jounna, egy szép asszonynál volt látogató ban, mikor késő este haza érkezett a férj. Az ékszerész a házmezerhez menekült, ki felesége esküpenyét és kalapját adta rá s így a derék ur elmenekült. Az utczán azonban két kalandvágyó fiatal ember üzöbe vette. — Az ékszerész futni kezdett, de a fiatal emberek nyomában voltak. Egy lámpa alatt úgy látták, hogy a karcu asszonynak szép fekete korszakállá van. Az illőzött váltig erőitgette, hogy ő az a szakállas asszony, a kit nappal mutogatnak; a fiatal emberek nem hittek neki, tolvajnak tartották. Az örségűl azonban kiűnt, a dolog, a melynek még nincs vége, meit a lapokból mindent megtudott a férj.
Sándor fejedelem s a német hadsereg. Darmstadból írják: A 24. sz. dragonyos ezred mely az elzási hadgyakorlatokban részt vett, e hó 26-án tért ide vissza. Battenger Sándor herceg, ki tudvalevőleg ez ezred kötelességében tartozik, tábornoki egyenruhában az ezred elő lovagolt s az ezred oldalán vonult be a városban. E közlemény azért, mert mostanában többször szóba jött, hogy Bulgária egykoron fejedelme mily állást foglal el a német hadseregben.
Nyilvános köszönet. A Debreczen sz. kir. városi tisztikara úgy színte a helybeli ev. ref. egyháztanács, általában a nagy közönség mindazon mélyen tisztelt tagjai, kik feljajthetetlen halottunk f. hó 2-ikán történt végtesztességétéle alkalmával, tömeges megjelenésük által, az elhunyt fölött érzett mély fájdalomunkban részvétöket kifejezni s ez által fájdalomukat enyhíteni szivesek voltak: fogadják mindnyáján el lapuk útján is kifejezett hálás köszönetünket. Debreczen 1886. október 4. A gyászoló család nevében Nagy Elek főiskolai tanár.
Színház. Négy előadást tartatott máig színházunkban, mely három színű bemutatójával szolgált amellet, hogy alkalmat adott az új társulat csaknem összes tagjai bemutatására. Láttunk egy drámát: I. Lászlót egy operettet: „Gasparone“t és egy látványos népsziművet: „Budavár megvétele“t.
Az első kitűnően alkalmas arra, hogy ügyes rendező szép és hatásos tableauxkat mutathasson be. Ez ez sikerült is. Védres gyulának ki így igazolta be rendezői tehetségét: „Gasparone“ olyan operette, melyben a magán énekeseknek mindnek kiváló szép szerepe van, haenolókép Rákossy új népsziművében is. Ez utóbbi mint szini újdonság nagy sikert aratott s a saison egyik cassadarabjának igérkezik.
A társulat tagjai között vannak néhányan a kik régi ismerőseink. Ezek Halmayné, Örléy Flóra, Lászyné, Valentin, Haday, Mándoky, Halmay, Rónaszéki és Zilahy.
Mindnyáján jeles közreműködő erők a kiket örömmel látunk viszont, és habár legtöbbször csak kis szerepe volt is még eddig de mindig sikerrel és hatással léptek fel. Lászyné mint anya színészű ép oly művészi, mint volt évekkkel ezelőtt midőn hősnői szerepkört töltött be. Halmayné, Örléy Flóra visszahozták szép hangjukat és jókedvüket.
Az új tagok közül mint jó drámai erőket ösmertük meg Békessy Róza kisasszonyt, ki a közönség kedvence lesz; Molnár Antalt, ki midőn fellép, érdeket tud maga iránt ébreszteni és fent is tudja azt tartani; ő az operetében mint podesta kitűnő buffonak muttta be magát, elegans, discret játéka a legnagyobb elismerésre méltó, Molnár László szép erőteljes hanggal; deli szép alakkal bir, szépen szaval s mint hőszerelemes, meg fogja magát tudni kedveltetni. Rózsztagny Irén és Ágh Ilona kisasszonynak még olyan jelentékeny szerepek voltak, hogy bizonynal ök maguk veszik legszivesebben, ha azok után még nem mondunk róluk véleményét. Oláhné asszony pompás paraszt komikáné.
Az operetnek egyetlen új tagja van s ez Locsarekné asszony. Eddig ő az, a ki a legnagyobb sikert aratta. Minden

mozdulatában mulattató és couplet énekelni úgy tud, a mint még a debreczeni színpadon eddig nem hallottunk.
Rónai, Rónainé, Balogh Etel és Ellinger Ilona még eddig nem léptek fel.
Általánosságban elmondhatjuk a három előadás után, hogy a társulat jeles erőkkal rendelkezik, s szigoru rendszeres vezetés mellett a legjobb előadásokat várhatjuk.
A tisztviselő egyesület színház utalványai T. Mihálylovis István ur gyógytárbán — a városházzal szemben — lesznek elhelyezve. Midőn erről az egyesület tagjai értesítettek, egyszers mind felkértek; hogy az utalvány váltásakor igazolójegyűk használják. Az utalványok ugyan olyan árban válthatók mint a múlt évi színdény alatt. Az igazgatóság.
Legujabb. A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata.
BUDAPEST, okt. 4. A képviselőház a vámszövetség iránti törvényjavaslatot harmadszori olvasásban elfogadta. A Janszky ügyben beadott kérvények szombatra tűzettek ki napirenlre. Legközelebbi ülés Csütörtökön lesz.
SZOFIA Okt. 4. Kaulbars tábornok ismételt sürgetésre a kormány tegnap megállapította az Oroszországhoz intézendő válasz jgyzékét, melyben kijelenti, hogy hajlandó teljesen megfogadni Oroszország tanácsát, a mennyiben az ország törvényei megengedik. A kormány kijelenté Kaulbars előtt, hogy odahatand, hogy a tiszték egyrésze néhány nap alatt, a súlyosban terheltek később óvadék letétele mellett szabadon bocsáttassanak. Kaulbars kívánja, hogy a választások legalább is hat hét múlva a tiszték szabadon bocsátása után megéjtessenek.
DEBRECZENI SZÍNHÁZ
I Bérlet 6. szám
Kedden okt. 5.
Bozóthy Márta.
Eredeti színű 3 felvonásban. Irta: Csiky Gergely,
Felelős szerkesztő és kiadó lapulajdonos Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.
Rickl J. Zelmos ajánl az őszi idény beálltával valódi Amerikai Salon (Császár) Petroleumot és amerikai Petroleumot. Flóra, Milly és csillár gyertyát igen jutányos áron.
Járványos betegségeknel a legjobban ajánlot egészségi ital
MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER legjobban asztali- és üdítő ital, kitűnő hatásának bizonyult köhögésnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurtnál. Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

